

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2234/2021
02.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Миленовић, адвокат из ..., против тужене мал. ББ, чији је законски заступник мајка ВВ, чији је пуномоћник Небојша Симић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању по тужби и по противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца и ревизији тужене изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 2/21 од 26.01.2021. године, у седници одржаној 02.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизија тужиоца АА и ревизија тужене – мал. ББ, изјављене против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 2/21 од 26.01.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П2 173/20 од 14.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев, којим је тужилац тражио да туженој – мал. ББ на име издржавања плаћа месечно износ од 12.000,00 – 15.000,00 динара, почев од подношења тужбе 15.04.2019. године, на начин одређен изреком, те да се новом одлуком мења висина обавезе даваоца издржавања у погледу издржавања мал.тужене која је одређена пресудом Првог основног суда у Београду П2 2238/14 од 08.05.2017. године и пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 544/17 од 17.08.2017. године, као и да се новом донетом пресудом изврши измена наведене правноснажне пресуде првостепеног суда и пресуде другостепеног суда, у делу одлуке о висини издржавања. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужене – мал. ББ и обавезан тужилац да на име издржавања своје мал.кћерке плаћа месечно износ од 34.000,00 динара, почев од подношења тужбе 12.09.2019. године, док за то постоје законски разлози и док ова пресуда не буде укинута или промењена, а на начин одређен изреком, уз обавезу да доспеле а неисплаћене рате исплати одмах, све у року од 15 дана од пријема отправка пресуде, под претњом извршења. Ставом трећим изреке, измењена је пресуда Првог основног суда у Београду П2 2238/14 од 08.05.2017. године и пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 544/17 од 17.08.2017. године, у делу одлуке којом је одређена висина издржавања. Ставом четвртим изреке, обавезан је

тузилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 94.500,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж2 2/21 од 26.01.2021. године, ставом првим изреке, одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду у ставу првом, трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је делимично усвојен противтужбени захтев тужене – мал. ББ, па се обавезује тужилац да на име свог дела доприноса за издржавање тужене плаћа месечно износ од 25.000,00 динара, почев од подношења тужбе 12.09.2019. године, па док за то постоје законски разлози или док ова пресуда не буде укинута или промењена и то уплатом, како је изреком наведено, уз обавезу да доспеле а неисплаћене рате исплати одмах, све у року од 15 дана од пријема отправка пресуде, под претњом извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је преостали део противтужбеног захтева преко досуђеног износа до износа од 34.000,00 динара као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац и тужена мал. ББ су благовремено изјавили ревизије, због битне повреде парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14, 87/18) и нашао да ревизије нису основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док је указивање у ревизијама на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, недозвољено, јер то није ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП, а неосновано се ревизијом тужене указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 5. истог закона.

Према чињеничном стању утврђеном нижестепеним пресудама тужилац је обавезан правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П2 2238/14 од 08.05.2017. године (која је преиначена пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 544/17 од 17.08.2017. године), да доприноси издржавању тужене – мал. кћерке ББ у износу од 30.000,00 динара месечно. Након правноснажности наведене пресуде измениле су се животне околности парничних странака и законске заступнице тужене. Наиме, тужилац се из ... преселио у ..., сада је без сталног запослења и обавља волонтерске послове у ..., али је, као и у претходној пресуди власник стамбеног објекта, површине 207 м², који се налази у ... . Законска заступница мал. ББ је ..., сада је такође без запослења и налази се на евиденцији Националне службе за запошљавање од које остварује месечну накнаду у износу од 14.500,00 динара. Тужена – мал. ББ је рођена ...2012. године, у време правноснажности ове пресуде имала је 8 година, сада је ученица другог разреда основне школе у ... . И сада, као и у ранијој правноснажној пресуди родитељско право над њом је поверено мајци, са којом живи у изнајмљеном стану у ..., за који месечни трошкови износе 28.450,00 динара, а њене месечне потребе

на име исхране, обуће, одеће, часова енглеског језика и тренинга, личну хигијену, препарате за ларингитис и негу осетљиве коже, друштвени живот, износе укупно 49.000,00 динара (просечне месечне потребе износе 23.000,00 динара, потребе за задовољење друштвеног живота и ваншколске активности износе 26.000,00 динара).

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је у односу на ранију пресуду која је правноснажна 17.08.2017. године, код тужене и њених родитеља, као њених дужника издржавања, дошло до промена животних околности и економских могућности које су релевантне за утврђивање доприноса у издржавању мал. ББ, а чије су потребе за издржавањем, након протеча 4 године, увећане и износе укупно 49.000,00 динара месечно. Пресуда Основног суда у Параћину П 173/20 од 14.10.2020. године је заснована на чињеничном закључку да су могућности дужника и примаоца издржавања битно измењене, тако да су могућности тужиоца да даје издржавање битно умањене, док су потребе тужене, као примаоца издржавања, битно увећане, па је утврдио допринос у издржавању мал. кћерке од стране тужиоца у износу од 34.000,00 динара месечно. На темељу таквог чињеничног стања, суд је у побијаној пресуди нашао да су релевантне чињенице за одлуку о тужбеном захтеву правилно утврђене, али да је одлука о висини утврђеног доприноса издржавању мал.детета донета погрешном применом материјалног права, те је преиначењем првостепене пресуде у том делу утврђен допринос тужиоца издржавању тужене у износу од 25.000,00 динара месечно.

Полазећи од утврђених потреба тужене које су знатно увећане, промењених животних околности и економских могућности тужиоца, правилан је закључак у побијаној пресуди да су се од доношења претходне одлуке измениле околности које су од значаја за издржавање тужене. Наиме, код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је побијаном пресудом утврђена висина обавезе тужиоца да доприноси издржавању тужене на начин како је то одређено изреком побијане пресуде, односно правилан је закључак у побијаној пресуди да су стечени услови за смањење висине издржавања тужене од стране тужиоца.

Одредбом члана 67. Породичног закона ("Службени гласник РС" бр. 18/05), право је, али и дужност родитеља да се старају о деци, док према члану 75. и 160. став 1. истог закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања, како то прописује члан 160. став 2. истог закона, док могућност родитеља, као дужника издржавања, зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, њихових личних потреба, али и обавеза издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање, како је прописано ставом 3. исте законске одредбе.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд налази да утврђено чињенично стање оправдава измену раније правноснажне судске одлуке у смислу смањења тужиочеве обавезе. Због наведених промењених околности на страни тужиоца, његове могућности да даје издржавање су умањене што води закључку да тужилац ужива знатно нижи животни стандард од стандарда који је уживао у време раније одлуке о издржавању. Такође, релевантно у конкретной ситуацији је и да законска заступница тужене је у обавези да обезбеди преостали износ средстава неопходних за издржавање тужене, те да се мајци као допринос издржавању урачунава и свакодневна брига и рад у подизању и васпитању тужене, која јој је поверена на

самостално вршење родитељског права. Због тога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом прениско одмерена висина издржавања тужене мал. ББ.

Поред наведеног, неосновани су ревизијски наводи којима се оспорава утврђено чињенично стање указивањем да су погрешно утврђене промењене околности на страни тужиоца и тужене, јер суд примењује норме процесног и материјалног права на основу чињеница које су странке изнеле и на којима заснивају своје захтеве, као и на продуженим доказима којима се утврђују те чињенице, сагласно члану 3. став 1., члан 7. и члан 8. ЗПП. Оцењујући ове ревизијске наводе, Врховни касациони суд је нашао да нису поткрепљени доказима у спису и да је побијаном пресудом правилно одмерена висина издржавања мал. кћерке тужиоца.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**